

עין משפט
גור מנחה

פ:

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא

מסורת הש"ס

(א) ושלש נבי: ושלש
(ב) לקמן ג: ט: כ"ח: וכו':
(ג) ושלש נבי: ושלש
(ד) לקמן ג: ט: כ"ח: וכו':
(ה) ושלש נבי: ושלש
(ו) ושלש נבי: ושלש
(ז) ושלש נבי: ושלש
(ח) ושלש נבי: ושלש
(ט) ושלש נבי: ושלש
(י) ושלש נבי: ושלש

הגהות הב"ח

(א) ר"י ד"ה במחוקת
וה"ל וכן פירש בתשובת
הגאונים:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה קב לבתא וכו':
לקמן ג: ט: כ"ח: וכו':
ה"פ הל' ח"ח ט"ו כ"ב:

לענין רש"י

רש"י ד"ה רש"י וכו':
לקמן ג: ט: כ"ח: וכו':

מוסף רש"י

וכן בשעה שמתחזקה
אם שלח השולח ביד בני
ועבדו או שלוחו, או ביד
עבדו ושלוחו של משאל, לא
יאלץ המשאל של שולח עד
שחב ליד המשאל וחס
מתה נדון חייב, אמר לו
המשאל שלח לי או שאומר
לו השולח הריני משלח וכו'
וא"ל המשאל שלח שלח
ומתה פטור, וקמן ג: ט: כ"ב:

תרומה אביי במחוקתא. מה שהקשה בקונטרס לפי משנת
הגאונים נראה לנלו פירכא היא דכי אס התנה עמו
להולין כגול או אכניס והולין סובין או נולא הי"ד דאס יוסף יהא חייב:
בתם פנינה בת תלתין בורין, משמע דמוספת אחד משלשים
ואס קן מדתנא סאה לגמל

משמע דמשא גמל כור וק' לריבוי
דכפ' מי שהשקין וצנת ד' קהו: אמר
רב ירמיה מדפמי לדידי חזי לי הווא
טייעא דלכולה כורא ואטענה כורא
משמע דשאר גמלים אין טוענים כל
כן אלא הווא שהיה משונה וי"ל
דכפ"ה התם דלטענה כורא למונות
אומן הדרך לבד שאר המשאוי וכן
נראה דאין סברא שיוכל להאכיל
לגמל אפילו ע"י אכיסא כדי משאו
דכפ"ה אמת: ג'מא תנן סתמא
דכ"א בר' מאיר, מדמי ליה אומן
לשובר דמי היכי דאומן הווי שומר שבר
אע"פ שאינו נוטל שבר על השמירה
אלא שבר טורחו הי"ג שובר הווי כשומר
שבר אף על פי שאינו נוטל שבר
שמירה אלא כיון שנהנה ממנה
שכבר שנתן: דקא יהיב י"ה
(ט)אפי' פורתא הוי עליה שומר שבר,
והוה מלי לאקשויי מי לא עסקין דלא
יהיב טפי פורתא אלא נלאו הכי
פריך ליה פסי: דקא תפיס י"ה
אאגריה הוי שומר שבר, וא"ת הא
דתנן במתני' הלוהו על המשכון
שומר שבר ודמיק לאשכחי טעמא
נגמ' דהוי שומר שבר דשמואל או
כרבי יוסף לימא טעמא דבההיא
הנאה דתפיס ליה אחזיבה הוי שומר
שבר וי"ל דהתם לא אחזיבה מלוה
מדדי דאין מרותי כמה שהלוה ממה
שלא היה מלוה ולא היה לו משכון
וא"ת שובר נמי כההיא הנאה דתפיס
ליה אשכח שנתן ליהו שומר שבר
וי"ל דאומן ודאי הוי שומר שבר נמאי
דתפיס אלאגריה לפי שרוב אומנים
עושין מלאכה צניח בעל הבית ואינם
תופסים כלום בשכרם וזה שעושה
צניחו ותפוס ככלי נהנה הרבה אכל
שובר אין לו הנאה שכל שוכרים
תפוסים דכר ששכרו דאין יכולין
לעשות מלאכתן אס לא שיהא נרשומס:
הא

שש עשרה שעורים חייב הא שלשת קבין
פטור (א) תרומה אביי במחוקתא ח"ר א"קב
לכתף אדריב לעריבה יכור לספינה שלשת
כורים לבורני גדולה אמר מר קב לכתף אם
איתא דלא מצי ביה בר דעת הווא לשדיה אם
אמר אביי בשחבטו לאלתר רבא אמר אפילו
תימא בשלא חבטו לאלתר לא צריכא אלא
לאגרא יתירא רב אשי אמר יהוא סבור
חולשא הווא דנקיט ליה כור לספינה שלשת
בורין לבורני גדולה אמר רב פפא ש"מ סתם
ספינה יבת תלתין בורין למאי נפקא מינה
למקח וממכר: בתנאי' הכל האומנין שומרי
שבר הן וכולן שאמרו טול את שלך והבא
מעות שומר חנם ישמור לי ואשמור לך
שומר שבר ישמור לי וא"ל הנח לפני שומר
חנם הלוהו על המשכון שומר שבר ר' יהודה
אומר הלוהו מעות שומר חנם הלוהו פירות
שומר שבר אבא שאול אומר רשאי אדם
להשכיר משכונו של עני להיות פוסק והולך
עליו מפני שהוא כמושיב אבידה: ג'מא
מתניתין דלא כרבי מאיר דתנאי' שובר כיצד
משלם רבי מאיר אומר בשומר חנם ר' יהודה
אומר כשומר שבר אפילו תימא רבי מאיר
בההיא הנאה דקא שביק כולי עלמא ואגיד
ליה לדידיה הוי עילויה שומר שבר אי הכי
שובר נמי בההיא הנאה דקא שביק כולי
עלמא ומוגר ליה לדידיה הוי עילויה שומר
שבר אלא אפילו תימא ר' מאיר בההיא הנאה
דקא יהיב ליה טפי פורתא הוי עילויה שומר
שבר שובר נמי מי לא עסקין דקא משי
ליה טפי פורתא אלא אפילו תימא ר"מ בההיא
הנאה דתפיס ליה אאגריה דלא בעי למיעל
ולמזיק אוזוי הוי עליה ש"ש איבעית אימא
כדבמחליף רבה בר אבהו ותני שובר כיצד
משלם ר' מאיר אומר כשומר שבר רבי יהודה
אומר כשומר חנם: וכולן שאמרו טול את
שלקך והבא מעות שומר חנם: י'תנן התם
לאמר לו שואל שלח ושלחה ומתה חייב
הא

וכן בשעה שמתחזקה
אם שלח השולח ביד בני
ועבדו או שלוחו, או ביד
עבדו ושלוחו של משאל, לא
יאלץ המשאל של שולח עד
שחב ליד המשאל וחס
מתה נדון חייב, אמר לו
המשאל שלח לי או שאומר
לו השולח הריני משלח וכו'
וא"ל המשאל שלח שלח
ומתה פטור, וקמן ג: ט: כ"ב:

גניבה ואצירה פטור או חייב: רבי יהודה אומר כשומר שבר. הואיל ולהנחתו הוא אכלו אע"פ שנתן שבר פעולתו ש"ש הוא דאי לא ייב שבר
הוי שולח וחייב באונסין השתא דידיה ליה אגרא לא הוי שולח והוי ש"ש: ר' מאיר אומר כשומר חנם. דקא יהיב אגר מלאכתו ואינו נוטל
שבר על שמירתו. ואומן דמי לשובר שהנאח שבר אומנתו היה אכלו אכל לא שבר שמירה הוא נוטל אלא שבר פעולה: דקא יהיב ליה טפי
פורתא. שאי אפשר לנמסר שבר קבלות לשבר דמי פעולה שלא יטול יותר: מי לא עסקין דקא משי ליה. אחוילי' משאר משכירי בהמה מי
לא אמר רבי מאיר נמי דהוי שומר חנם: משוי. לשנא דמחיל ומשכיר בשוה כמו (פוסק דף נ"ב: א) אשוי זביני (לעיל ד' ג:). ושוי לברסין: ואביעמי
אימא. אי נמי דמי אומן לשובר קא מתוקמא מתני' כרבי מאיר דמחליף וכו'. ומתהר לאוקמא כר' מאיר משום דסתם משנה ר"מ: סגן
הפס. לקמן בפרק השואל וד' נח: אמר לו השולח שלח אותה לי ביד עבדך או שלוחך: ושלחה ומפס. כדרכה בדרך קודם שמיכנס לבימו:
חייב. באונסם שמשעה שמסרה לשלוחו במצות השואל נחייב השואל באונסיה. ואס לא אמר לו שלח אלא המשאל שלחה לו כשומר לו זה
השאלני פרתך אמר לו הן ועמד ושלחה ומתה נדון פטור: וכן כשעס שמחירה. אס מסרה השואל ליד השליח להשיגה לבעלה ולא אמר
המשאל שלחה לי ביד פלוני ומתה חייב דלא קמה נרשומיה דמשאל: לא ענו. שהשואל חייב בה עד שמחב ליד המשאל: אלא שהחירה בתוך
ימי שאלתה. שא"ל השאלני עד זמן פלוני והחירה בתוך הזמן דהתם אחתי לא כליח שאלה עד דלחתי ליד בעלים: אכל לאמר ימי שאלתה
פטור. ואפילו צניחו של שואל מתה משכנו הימים אינו שואל עליה: וכולן שאמרו וכו'. טעמא דגלי דעמיה שאינו חפץ להיות עוד שומר עליה:
הא